

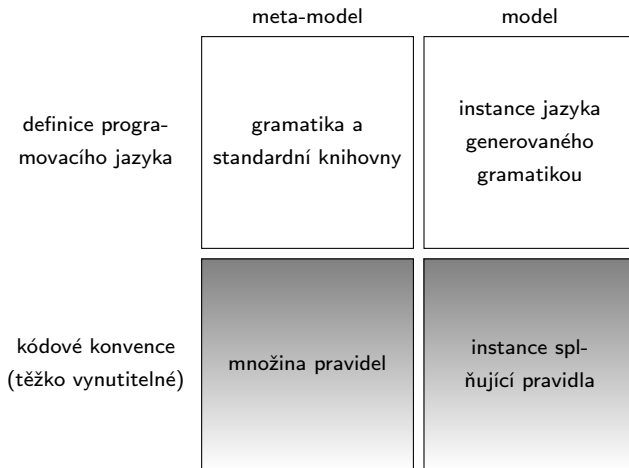
Validace principů objektového návrhu v kódu

Martin Vejmelka

8. června 2011

- 1 Motivace a zadání práce
- 2 Analýza
- 3 Návrh formalizace pravidel
- 4 Realizace vyhodnocovacího nástroje
- 5 Závěr
- 6 Otázky

Motivace projektu

Zadání práce

Seznamte se se základními principy používanými při objektově orientovaném návrhu a implementaci, konkrétně s low coupling, high cohesion a Law of Demeter. Popište pravidla, která umožní ověřování těchto principů. Vytvořte nástroj, který umožní analyzovat kód v jazyce Java a vyhodnocovat vámi definovaná pravidla. Činnost nástroje ověřte na vzorových příkladech kódu. Při návrhu nástroje se zaměřte na jeho budoucí rozšiřitelnost.

Zadání práce - dekompozice

Zadání práce bylo dekomponováno na následující části:

- řešerše souvisejících prací, seznámení se s principy objektově orientovaného návrhu, analýza problémové domény
- návrh formalizace popisu pravidel objektově orientovaného návrhu
- realizace nástroje pro vyhodnocování pravidel popsaných v navrženém formalismu
- testování výsledného řešení na vzorových příkladech kódu

Analýza

- průzkum existujících řešení
- analýza návrhových konceptů a principů
- analýza problémové domény
 - analýza vstupů – projekty v jazyce Java
 - řešerše nástrojů pro předzpracování kódů do vhodné podoby

Návrh formalizace pravidel

Grafový model

$$G = \langle V, E, \rho, K, C, N, Kind, Classifier, Name \rangle$$

- V je množina elementů (v našem případě části kódu),
- E je množina hran (v našem případě vztahy mezi částmi kódu – např. volání funkce, dědičnost),
- $V \cap E = \emptyset$,
- $\rho : E \mapsto V \times V$ je zobrazení množiny hran do množiny uspořádaných dvojic vrcholů (incidence),
- K je libovolná množina označení typů vrcholů,
- C je množina klasifikátorů hran,
- N je množina jmen (řetězců),
- $Kind : V \mapsto K$ je zobrazení, které přiřadí každému vrcholu jeho typ,
- $Classifier : E \mapsto C$ je zobrazení, které přiřadí každé hraně její klasifikátor (zda se jedná o vyvolání metody, dědičnost, apod.),
- $Name : V \mapsto N$ je zobrazení, které přiřadí vrcholu jeho jméno (např. jméno třídy, jméno metody).

Návrh formalizace pravidel

Pravidlo

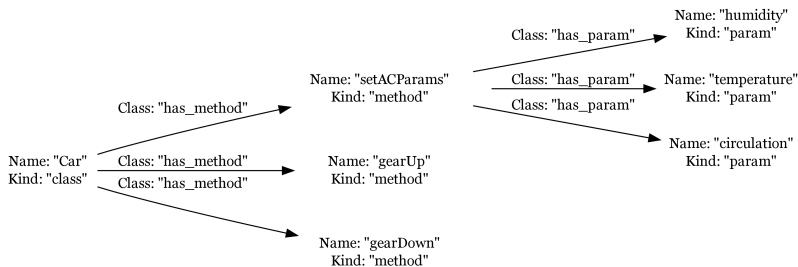
Pro počet parametrů n každé metody platí $n \leq 2$.

Specifikace pravidla

$$\forall v \in V : \text{HasKind}(v, \text{"method"})$$

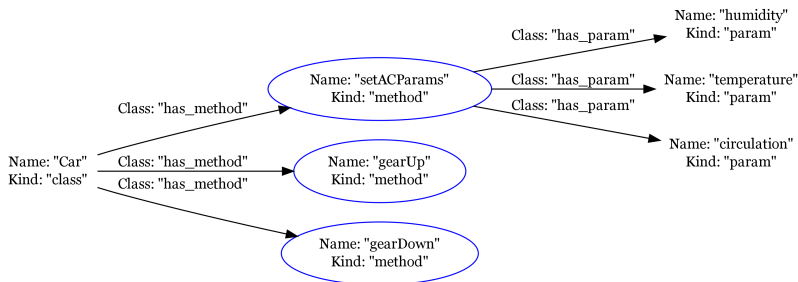
$$\text{CountLessThan}(\text{OutgoingEdges}(v, \text{"has_param"}), 2)$$

Návrh formalizace pravidel

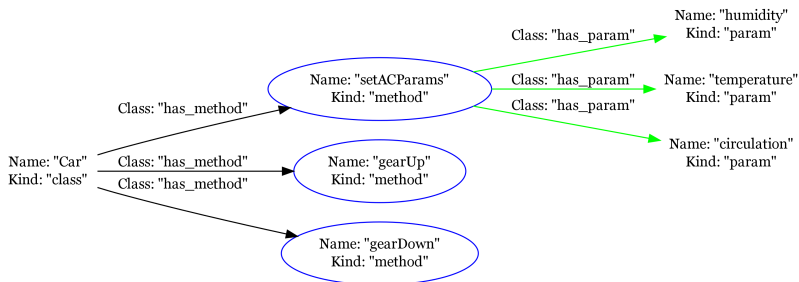
Obrázek: Příklad grafového modelu.

Návrh formalizace pravidel

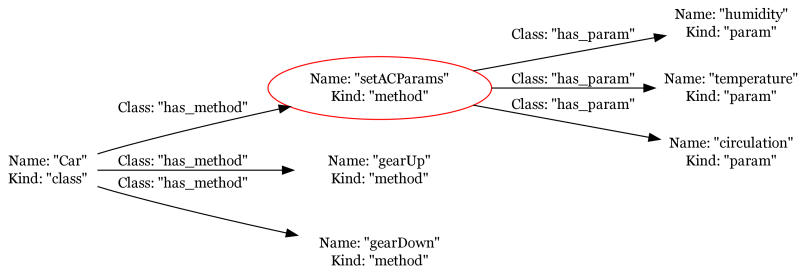
Obrázek: Výběr vrcholů: $\forall v \in V : \text{HasKind}(v, \text{"method"})$.

Návrh formalizace pravidel

Obrázek: Výběr množiny hran: $OutgoingEdges(v, "has_param")$.

Návrh formalizace pravidel

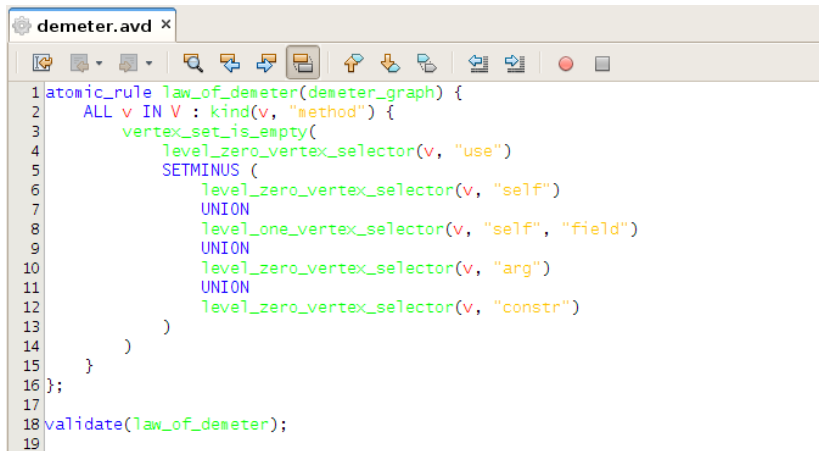

Obrázek: Chyba: $\text{CountLessThan}(\text{OutgoingEdges}(v, \text{"has_param"}), 2)$.

Realizace vyhodnocovacího nástroje - architektura

- *GraphModel* – množina grafů různých typů pro analyzovaný projekt
- *ValidationModel* – stromová struktura pravidel (operátorů) vygenerovaná z AVD souborů
- *AVD* – ArchVal Definitions – DSL pro serializaci matematických pravidel
- *body rozšíření systému*
 - operátory (predikáty, selektory)
 - analýzy
 - generátory grafů

Realizace vyhodnocovacího nástroje - editor AVD

The screenshot shows a window titled "demeter.avd" with a toolbar and a code editor. The code defines an atomic rule named "law_of_demeter" which checks if a vertex is empty and then uses a selector to find related vertices. The code is as follows:

```
1 atomic_rule law_of_demeter(demeter_graph) {
2   ALL v IN V : kind(v, "method") {
3     vertex_set_is_empty(
4       level_zero_vertex_selector(v, "use")
5       SETMINUS (
6         level_zero_vertex_selector(v, "self")
7         UNION
8         level_one_vertex_selector(v, "self", "field")
9         UNION
10        level_zero_vertex_selector(v, "arg")
11        UNION
12        level_zero_vertex_selector(v, "constr")
13      )
14    }
15  }
16};
17
18validate(law_of_demeter);
19
```

Závěr

- použití běžného matematického zápisu pro formalizaci pravidel
- rozšiřitelný nástroj pro vyhodnocování pravidel v zavedeném formalismu
- proof of concept - realizace pravidla Law of Demeter
- otestování práce na vzorových příkladech

Otázky

Otázka

Jak hodnotíte váš nástroj v porovnání s obdobnými nástroji uvedenými v analytické části práce?

Odpověď

- *zmíněné nástroje jsou vyspělejší a dobře integrované do vývojových IDE,*
- *existující nástroje nezavádí matematický přístup k formalizaci pravidel (poskytují předdefinované množiny pravidel),*
- *práce neměla (alespoň prozatím) za cíl konkurovat existujícím nástrojům, ale vyzkoušet nový/jiný přístup.*

Otázky

Otázka

Je možné některý z nástrojů upravit tak, aby byl schopný pracovat s navrženým způsobem ověřování?

Odpověď

- *jádro vyvinutého nástroje nemá přímé závislosti na konkrétní platformě,*
- *nutnost poskytnout kompletní grafový model, případně i přídatné operátory,*
- *možnost využít platformu poskytovanou touto prací.*

Otázky

Otázka

Nebylo možné použít některý ze stávajících formalismů (např. Featherweight Java) pro popis pravidel?

Odpověď

- *nástroj je realizován na vyšší úrovni abstrakce,*
- *pravidla jsou definována nad obecným grafovým modelem,*
- *FJ by určitě bylo možné využít – jako elementy v pravidlech by vystupovaly elementy jazyka FJ (příp. FGJ),*
- *pro exaktní formalizaci bychom zvolili vhodné zobrazení programu ve FJ do grafu,*
- *nástroj pracuje nad programy v jazyce Java ($FJ \subset Java$).*

Otázky

Otázka

Chybějící formální sémantika formátu AVD.

Odpověď

- *AVD je pouze serializací zápisu pravidel popsaných v práci,*
- *jednalo se o nástroj jak vložit pravidla pro testování ve vhodné podobě do počítače (proof of concept),*
- *v případě budoucího rozvoje práce je určitě vhodné rozšířit existující ANTLR gramatiku o popis významu jednotlivých konstruktů.*

Děkuji za pozornost. . .